

ZAŁĄCZNIK IV

Metody obliczania emisji wbudowanych do celów art. 7

1. DEFINICJE

Do celów niniejszego załącznika oraz załączników V i VI stosuje się następujące definicje:

- a) „towary proste” oznaczają towary wytworzone w procesie produkcji wymagającym wyłącznie materiałów wsadowych (prekursorów) i paliw o zerowej emisji wbudowanej;
- b) „towary złożone” oznaczają towary inne niż towary proste;
- c) „specyficzne emisje wbudowane” oznaczają emisje wbudowane z jednej tony towarów, wyrażone w tonach emisji ekwiwalentu dwutlenku węgla na tonę towarów;
- d) „współczynnik emisji CO₂” oznacza średnią ważoną intensywności emisji CO₂ z wytwarzania energii elektrycznej z paliw kopalnych na danym obszarze geograficznym; współczynnik emisji CO₂ to wynik podziału danych o emisji CO₂ sektora elektrycznego przez produkcję energii elektrycznej brutto opartą na paliwach kopalnych na odpowiednim obszarze geograficznym; jest wyrażony w tonach CO₂ na megawatogodzinę;
- e) „współczynnik emisji dla energii elektrycznej” oznacza wartość domyślną, wyrażoną w ekwiwalencie CO₂, odzwierciedlającą intensywność emisji energii elektrycznej zużytej do produkcji towarów;
- f) „umowa zakupu energii elektrycznej” oznacza umowę, na podstawie której dana osoba zgadza się na zakup energii elektrycznej bezpośrednio od producenta energii elektrycznej;
- g) „operator systemu przesyłowego” oznacza operatora zdefiniowanego w art. 2 pkt 35 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 ⁽¹⁾.

2. USTALENIE WIELKOŚCI RZECZYWISTYCH SPECYFICZNYCH EMISJI WBUDOWANYCH W PRZYPADKU TOWARÓW PROSTYCH

W celu ustalenia wielkości specyficznych rzeczywistych emisji wbudowanych związanych z towarami prostymi produkowanymi w danej instalacji uwzględnia się bezpośrednie i, w stosownych przypadkach, pośrednie emisje. W tym celu stosuje się następujący wzór:

$$SEE_g = \frac{AttrEm_g}{AL_g}$$

gdzie:

SEE_g to specyficzne emisje wbudowane z towarów g, wyrażone w ekwiwalencie CO₂ na tonę;

$AttrEm_g$ to przypisane emisje z towarów g, a

AL_g to poziom działalności związany z tymi towarami, czyli ilość towarów wyprodukowanych w danym okresie sprawozdawczym w danej instalacji.

„Przypisane emisje” oznaczają część emisji z instalacji w okresie sprawozdawczym, która jest spowodowana procesem produkcji, w wyniku którego powstają towary g, przy zastosowaniu granic systemowych danego procesu produkcyjnego określonych w aktach wykonawczych przyjętych na podstawie art. 7 ust. 7. Przypisane emisje oblicza się za pomocą następującego wzoru:

$$AttrEm_g = DirEm + IndirEm$$

gdzie:

$DirEm$ to bezpośrednie emisje wynikające z procesu produkcji, wyrażone w tonach ekwiwalentu CO₂, w granicach systemowych, o których mowa w akcie wykonawczym przyjętym na podstawie art. 7 ust. 7, oraz

IndirEm to pośrednie emisje wynikające z produkcji energii elektrycznej zużywanej w procesach produkcji towarów, wyrażone w tonach ekwiwalentu CO₂, w granicach systemowych, o których mowa w akcie wykonawczym przyjętym na podstawie art. 7 ust. 7.

3. USTALENIE WIELKOŚCI RZECZYWISTYCH EMISJI WBUDOWANYCH W PRZYPADKU TOWARÓW ZŁOŻONYCH

W celu ustalenia poziomu specyficznych rzeczywistych emisji wbudowanych związanych z towarami złożonymi produkowanymi w danej instalacji stosuje się następujący wzór:

$$SEE_g = \frac{AttrEm_g + EE_{ImpMat}}{AL_g}$$

gdzie:

AttrEm_g to przypisane emisje z towarów g;

AL_gto poziom działalności związany z tymi towarami, czyli ilość towarów wyprodukowanych w okresie sprawozdawczym w danej instalacji, natomiast

EE_{ImpMat}to emisje wbudowane z materiałów wsadowych (prekursorów) wykorzystanych w procesie produkcji. Uwzględnia się wyłącznie materiały wsadowe (prekursory) wymienione jako istotne dla granic systemowych procesu produkcji, jak określono w akcie wykonawczym przyjętym na podstawie art. 7 ust. 7. Odpowiednie EE_{ImpMat} oblicza się w następujący sposób:

$$EE_{ImpMat} = \sum_{i=1}^n M_i \cdot SEE_i$$

gdzie:

M_iM_i to masa materiału wsadowego (prekursora) i wykorzystanego w procesie produkcji, a

SEE_iSEE_i to specyficzne emisje wbudowane w odniesieniu do materiału wsadowego (prekursora) i. W przypadku SEE_i operator instalacji stosuje wartość emisji z instalacji, w której wyprodukowano materiał wsadowy (prekursor), pod warunkiem że można odpowiednio zmierzyć dane dotyczące tej instalacji.

4. USTALENIE WARTOŚCI DOMYŚLNYCH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 7 UST. 2 I 3

Do celów ustalenia wartości domyślnych, przy określaniu poziomu emisji wbudowanych stosuje się wyłącznie wartości rzeczywiste. W przypadku braku rzeczywistych danych można stosować wartości z literatury. Komisja opublikuje wytyczne dotyczące podejścia przyjętego w celu dokonania korekty w odniesieniu do gazów odlotowych lub gazów cieplarnianych wykorzystanych jako materiał wsadowy w procesie przed zebraniem danych wymaganych do ustalenia odpowiednich wartości domyślnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów towarów wymienionych w załączniku I. Wartości domyślne ustala się w oparciu o najlepsze dostępne dane. Najlepsze dostępne dane opierają się na wiarygodnych i publicznie dostępnych informacjach. Wartości domyślne są okresowo weryfikowane w drodze aktów wykonawczych przyjętych zgodnie z art. 7 ust. 7 na podstawie najbardziej aktualnych i wiarygodnych informacji, w tym na podstawie informacji dostarczonych przez państwo trzecie lub grupę państw trzecich.

4.1. Wartości domyślne, o których mowa w art. 7 ust. 2

Jeżeli upoważniony zgłaszający CBAM nie może odpowiednio ustalić rzeczywistych emisji, stosuje się wartości domyślne. Wartości te ustala się na poziomie średniej intensywności emisji dla każdego państwa wywozu i dla każdego z towarów wymienionych w załączniku I innych niż energia elektryczna, powiększonej o proporcjonalnie określony narzut. Wysokość tego narzutu określa się w aktach wykonawczych przyjętych na podstawie art. 7 ust. 7 i ustala na odpowiednim poziomie, aby zapewnić

integralność środowiskową CBAM, w oparciu o najbardziej aktualne i wiarygodne informacje, w tym na podstawie informacji zgromadzonych w okresie przejściowym. Jeżeli dla danego rodzaju towarów nie można zastosować wiarygodnych danych dotyczących państwa wywozu, wartości domyślne opierają się na średniej intensywności emisji z X % instalacji EU ETS o najgorszych wynikach w odniesieniu do tego rodzaju towarów. Wartość X określa się w aktach wykonawczych przyjętych na podstawie art. 7 ust. 7 i ustala na odpowiednim poziomie, aby zapewnić integralność środowiskową CBAM, w oparciu o najbardziej aktualne i wiarygodne informacje, w tym na podstawie informacji zgromadzonych w okresie przejściowym.

4.2. Wartości domyślne dla przywożonej energii elektrycznej, o których mowa w art. 7 ust. 3

Wartości domyślne dla importowanej energii elektrycznej określa się dla państwa trzeciego, grupy państw trzecich lub regionu w państwie trzecim na podstawie określonych wartości domyślnych zgodnie z pkt 4.2.1 lub, jeżeli wartości te nie są dostępne, na podstawie alternatywnych wartości domyślnych zgodnie z pkt 4.2.2.

W przypadku gdy energia elektryczna jest produkowana w państwie trzecim, grupie państw trzecich lub regionie w państwie trzecim oraz gdy jest przesyłana w tranzycie przez państwa trzecie, grupy państw trzecich lub regiony w państwie trzecim, lub przez państwa członkowskie w celu jej przywozu do Unii, stosuje się wartości domyślne z państwa trzeciego, grupy państw trzecich lub regionu w państwie trzecim, w którym energia elektryczna została wyprodukowana.

4.2.1. Szczególne wartości domyślne dla państwa trzeciego, grupy państw trzecich lub regionu w państwie trzecim

Szczególne wartości domyślne ustala się na poziomie współczynnika emisji CO₂ w państwie trzecim, grupie państw trzecich lub regionie w państwie trzecim w oparciu o najlepsze dane dostępne Komisji.

4.2.2. Alternatywne wartości domyślne

W przypadku gdy określona wartość domyślna nie jest dostępna dla państwa trzeciego, grupy państw trzecich lub regionu w państwie trzecim, alternatywną wartość domyślną dla energii elektrycznej ustala się na poziomie współczynnika emisji CO₂ w Unii.

W przypadku gdy można wykazać na podstawie wiarygodnych danych, że współczynnik emisji CO₂ w państwie trzecim, grupie państw trzecich lub regionie w państwie trzecim jest niższy niż szczególna wartość domyślna określona przez Komisję lub niższy niż współczynnik emisji CO₂ w Unii, dla tego państwa trzeciego, grupy państw trzecich lub regionu w państwie trzecim można wykorzystać alternatywną wartość domyślną opartą na tym współczynniku emisji CO₂.

4.3 Wartości domyślne dla pośrednich emisji wbudowanych

Wartości domyślne dla pośrednich emisji wbudowanych związanych z towarami wyprodukowanymi w państwie trzecim określa się na podstawie wartości domyślnej obliczonej na podstawie średniego współczynnika emisji z unijnej sieci elektroenergetycznej, współczynnika emisji z sieci elektroenergetycznej państwa pochodzenia albo współczynnika emisji CO₂ ze źródeł ustalających ceny w państwie pochodzenia energii elektrycznej wykorzystywanej do produkcji tego towaru.

W przypadku gdy państwo trzecie lub grupa państw trzecich wykaże przed Komisją na podstawie wiarygodnych danych, że średni współczynnik emisji koszyka energii elektrycznej lub współczynnik emisji CO₂ ze źródeł ustalających ceny w tym państwie trzecim lub tej grupie państw trzecich jest niższy niż wartość domyślna dla emisji pośrednich, dla tego państwa lub grupy państw ustanawia się alternatywną wartość domyślną opartą na tym średnim współczynniku emisji CO₂.

Nie później niż do dnia 30 czerwca 2025 r. Komisja przyjmuje akt wykonawczy zgodnie z art. 7 ust. 7 w celu doprecyzowania, które metody obliczeń określone zgodnie z akapitem pierwszym mają zastosowanie do obliczania wartości domyślnych. W tym celu Komisja opiera się na najbardziej aktualnych i wiarygodnych danych, w tym na danych zgromadzonych w okresie przejściowym, jeżeli chodzi o ilość energii elektrycznej zużytej do produkcji towarów wymienionych w załączniku I, a także państwo pochodzenia, źródło wytwarzania i współczynniki emisji związane z tą energią elektryczną. Metodę obliczeniową określa się na podstawie najwłaściwszego sposobu osiągnięcia obu następujących kryteriów:

— zapobieganie ucieczce emisji;

— zapewnienie integralności środowiskowej CBAM.

5. WARUNKI STOSOWANIA RZECZYWISTYCH EMISJI WBUDOWANYCH ZWIĄZANYCH Z IMPORTOWANĄ ENERGIĄ ELEKTRYCZNĄ

Upoważniony zgłaszający CBAM może zastosować rzeczywiste emisje wbudowane zamiast wartości domyślnych do celów obliczeń, o których mowa w art. 7 ust. 3, jeżeli spełnione są wszystkie następujące kryteria:

- a) ilość energii elektrycznej, w odniesieniu do której wnioskuje się o wykorzystanie rzeczywistych emisji wbudowanych, jest objęta umową zakupu energii elektrycznej między upoważnionym zgłaszającym CBAM a producentem energii elektrycznej mającym siedzibę w państwie trzecim;
- b) instalacja wytwarzająca energię elektryczną jest bezpośrednio podłączona do unijnego systemu przesyłowego albo można wykazać, że w momencie wywozu nie doszło do fizycznego przeciążenia sieci w żadnym punkcie sieci między tą instalacją a unijnym systemem przesyłowym;
- c) instalacja wytwarzająca energię elektryczną nie emituje więcej niż 550 gramów CO₂ pochodzącego z paliw kopalnych na kilowatogodzinę energii elektrycznej;
- d) ilość energii elektrycznej, w odniesieniu do której wystąpiono o zastosowanie rzeczywistych emisji wbudowanych, została ściśle przypisana do przydzielonej przepustowości połączeń wzajemnych przez wszystkich odpowiedzialnych operatorów systemów przesyłowych w państwie pochodzenia, państwie przeznaczenia oraz, w stosownych przypadkach, w każdym państwie tranzytu, a przypisana przepustowość i produkcja energii elektrycznej przez instalację odnoszą się do tego samego okresu, który nie może być dłuższy niż jedna godzina;
- e) spełnienie powyższych kryteriów zatwierdził akredytowany weryfikator, który otrzymuje sprawozdania okresowe przygotowywane co najmniej co miesiąc, których celem jest wykazanie, w jaki sposób spełnione są powyższe kryteria.

Skumulowaną ilość energii elektrycznej w ramach umowy zakupu energii elektrycznej i odpowiadające jej rzeczywiste emisje wbudowane wyłącza się z obliczania, odpowiednio, krajowego współczynnika emisji lub współczynnika emisji CO₂ stosowanych do obliczania pośrednich emisji wbudowanych związanych z towarami zgodnie z pkt 4.3 powyżej.

6. WARUNKI STOSOWANIA RZECZYWISTYCH EMISJI WBUDOWANYCH DLA EMISJI POŚREDNICH

Upoważniony zgłaszający CBAM może stosować rzeczywiste emisje wbudowane zamiast wartości domyślnych do obliczeń, o których mowa w art. 7 ust. 4, jeżeli jest w stanie wykazać bezpośredni związek techniczny między instalacją, w której produkowany jest przywożony towar, a źródłem wytwarzania energii elektrycznej lub jeżeli operator tej instalacji zawarł z producentem energii elektrycznej mającym siedzibę w państwie trzecim umowę na zakup ilości energii elektrycznej równoważną ilości, w odniesieniu do której wnioskuje się o zastosowanie określonej wartości.

7. DOSTOSOWANIE WARTOŚCI DOMYŚLNYCH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 7 UST. 2, W OPARCIU O CECHY DANEGO REGIONU

Wartości domyślne mogą być dostosowane do poszczególnych obszarów i regionów w państwach trzecich, w których dominują szczególne cechy pod względem obiektywnych czynników emisji. Jeżeli dostępne są dane dostosowane do tych szczególnych cech lokalnych i można określić bardziej ukierunkowane wartości domyślne, można stosować te wartości.

Jeżeli zgłaszający towary pochodzące z państwa trzeciego, grupy państw trzecich lub regionu w państwie trzecim mogą wykazać na podstawie wiarygodnych danych, że alternatywne dostosowanie wartości domyślnych dla danego regionu skutkuje uzyskaniem wartości niższych niż wartości domyślne określone przez Komisję, można zastosować takie wartości dostosowane dla danego regionu.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE (Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 125).